

La Polifònica de Puig-reig

LES ARRELS

Qualsevol que hagi seguit la trajectòria de la Polifònica i no sàpiga res de la seva formació, pot treure la conclusió que des bell antuvi es van escollir les persones més dotades de veu i de preparació musical. I res més lluny de la realitat, car els primers components no havien estudiat solfeig. Sí que cal recordar tot seguit que les ganes de cantar bé han estat el fil conductor del seu incanescible director, Ramon Noguera. Ara

l'aconseguit al Poble Espanyol de Barcelona.

L'any 1968, el vicari de Puig-reig, Mn. Josep Besora, després d'haver dirigit les caramelles a una cinquantena de joves, va formar una coral en la qual també participava la Colla Sardanista. En marxar Mn. Besora, el grup va estar a punt de dissoldre's, perquè la Colla no veia pas clar per quins set sous s'havien d'embolicar en la formació d'una coral que en aquells moments no tenia la més mínima garantia de continuïtat, oi

concursos. Això els va obligar a demanar una excedència a la Unió de Colles Sardanistes, esperant temps millors, els quals, malgrat la fermesa dels veterans, no van arribar. Ja no van actuar més, per la senzillera raó que, en aquella època - principis dels 80-, la Coral ja s'havia guanyat un nom i un públic.

Coral joventut sardanista

Tornem una mica enrere i reprenem el fil en el moment en què Mn. Josep Besora va marxar de Puig-reig. Sota la direcció del nou vicari, Mn. Climent Llorens, la Colla va prendre la decisió de formar una coral exclusivament amb els seus integrants, ja que si n'hi havia que no eren de la Colla, quan calia decidir l'assistència a concursos o concerts, sorgien problemes. Va ser un part un xic complicat, però finalment va obrir els ulls al món la Coral Joventut Sardanista. I dic complicat, car al cap d'un any marxava el vicari i es quedaven sense director. Després d'un estira-i-arrotonsa, va acceptar la direcció en Ramon Noguera, i el dia 29 de juny de 1969 ja van assistir a la III Trobada de Corals Bages-Berguedà, celebrada a Casserres. Aquell grupet de nois i noies, que cantava amb un timbre de veu tan diferent dels altres, sota la batuta d'un director desconegut, va despertar la curiositat dels directors consagrats. I és que, de bell antuvi, en Ramon Noguera va començar a treballar la tècnica vocal i l'afinació com a armes indispensables per a tirar endavant. Cal dir que molts d'aquests cantaires, tot i no saber solfeig, ja havien cantat en les capelles de Música de Puig-reig, de Cal Pons i de Cal Prat.

Com que a la Coral hi cantaven força persones de Cal Prat, i alguns

Concert de Nadal de la Coral Joventut Sardanista a l'església romànica de Sant Martí de Puig-reig, el 26 de desembre de 1972.

M. IGLESIAS

sí que s'exigeix saber música als qui volen entrar-hi.

Els seus inicis, els hem de cercar quan es va crear la Colla Joventut Sardanista, dirigida per Ramon Noguera i Antoni Monter, i integrada dintre l'Agrupació Amics de la Sardana, fundada l'any 1956. Des d'aquesta data fins al 1968 portaren una activitat sardanística frenètica, van participar en multitud de concursos -l'any 1967 assistiren a una quarantena- i aconseguiren primers premis arreu, el més recordat i de més prestigi, dels quals fou

més quan passava per un moment dolç, i els premis i els èxits en els concursos queien a la llar sardanista com pluja primaveral.

Que la cosa funcionava com una seda, ho demostra el fet que varen poder crear una altra colla, amb el nom de Sant Martí, car el degoteig de noves incorporacions els ho permetia.

Però la felicitat té uns límits, i, com en tots els afers d'aquest món, la crisi feu acte de presència. Cap a finals dels anys 70, les incorporacions gairebé eren nul·les, i ja no podien assegurar la seva presència als

eren treballadors de la fàbrica, l'amo, Teodor Prat, els va cedir un local per a seu social i assajos. Des de llavors són al mateix lloc.

Projecció

Al començament cantaven molt sovint a les misses de la parròquia, ja que no tenien concerts a la vista, i el que ells volien era cantar. Tampoc no els representava cap entrebanc fer funcionar a l'ensem la Colla i la Coral.

Després d'haver cantat algunes vegades a Granollers, el nom de la Coral Joventut Sardanista va començar a ressonar amb força més enllà de la nostra comarca. Per la Festa Major de Puig-reig de l'any 1973 van fer una cantada a l'envelat, on els escoltava una persona de Calella, la qual en va restar admirada i els va convidar a donar un concert en aquesta localitat.

El concert de Calella va tenir més transcendència de la que es pensaven, ja que alguns membres de l'Agrupació Cultural i Folklòrica de Barcelona que els havien escoltat, els van convidar a cantar al Saló del Tinell de Barcelona, dintre dels concerts de tardor. Una vegada més, la gent es va sorprendre que una coral de poble cantés amb un timbre de veu i d'afinació, que aleshores, només era a l'abast d'unes poques corals de Catalunya, alhora que Ràdio Nacional d'Espanya se'n va feia un ampli ressò.

En aquells anys, la majoria de corals s'emmirallava en l'Orfeó Lleidatà, a través del qual el seu director, Lluís Virgili, va iniciar una renovació total del cant, tant des del punt de vista tècnic com de repertori. Lluís Virgili, Oriol Martorell i Manuel Cabero van portar a terme una tasca ingent de formació de

nous directores, a través dels Cursos Internacionals de Direcció Coral i Pedagogia Musical Infantil de Lleida i d'una multitud de minicursos de caps de setmana, organitzats en molts pobles i ciutats de Catalunya.

No és ara el moment, però algun dia s'haurà de fer justícia a aquests enamorats del cant. Fins als anys 60, les corals i els orfeons dels nostres pobles eren dirigits pels capellans, perquè gairebé eren els únics que tenien nocions de solfeig. Molts joves, nois i noies, després d'haver rebut una formació moderna de direcció coral i de tècnica vocal, varen rellevar els mossens i es van posar al capdavant dels cantaires per emprendre una nova etapa. Les corals d'adults i infantils sortien com els bolets, però passats uns anys la flama es marfonguà, i només han aguantat els qui han tingut una bona direcció i una veritable vocació per al cant.

Perdoneu aquest parèntesi, però la Coral Joventut Sardanista és fruit d'aquest despertar gloriós del cant coral.

El 1975, els concerts arreu de Catalunya ja havien pres una volada considerable i se'ls va presentar el dilema d'escollir entre la Colla i la Coral. No hi va haver trauma, ja que es va partir el grup: uns es quedarien exclusivament a la Colla i els altres a la Coral, però tots dintre de la mateixa Agrupació.

Renovar-se o morir

Fins aquí, el seu repertori era el mateix que el de la majoria, tot i que ja havien introduït temes de pel·lícules i d'actualitat, amb arranjaments del seu director. Van fer un pas més i varen escollir peces més engrescadores i de més ganxo, no solament de cara al públic, sinó dels

Godspell va recórrer mig Catalunya. La majoria de concerts tenen lloc a les esglésies. Aquesta interpretació de Godspell tingué lloc a la parroquial de Sant Esteve de Bagà el 22 de juliol de 1979. F. CABALLÉ

El 19 d'abril de 1986 s'estrena a Puig-reig l'òpera rock A Chorus Line R. VILADÉS

mateixos cantaires, majoritàriament joves. Amb l'entrada a la Coral de Josep Pons i Viladomat, gran músic, antic escolà de Montserrat i avui director d'orquestra, tenien assegurat l'acompanyament al piano o a l'orgue i alguns arranjaments. La primera obra fou l'òpera rock *Jesús Christ Superstar*, estrenada el Dijous Sant de 1976 a Puig-reig. L'èxit obtingut va provocar una allau de peticions d'arreu de Catalunya.

El 1979 ens oferien una altra òpera rock, *Godspell*, la qual durant tres anys recorreria el Principat. El 1980 entraven de puntetes en el camp de

la música clàssica, cantant totes les parts corals del *Pessebre* de Pau Casals i alguns temes de solistes interpretats per membres de la mateixa Coral. Encara, abans d'arrencar el vol a cimes més altes, el 1986, i al pavelló d'esports de Puig-reig, ple de gom a gom, vam poder comprovar la desimboltura i la qualitat amb què executaven una altra òpera rock, *A Chorus Line*. Era la majoria d'edat de la Coral?

LA POLIFÒNICA

Ens avancem un xic en la cronologia que hem seguit fins ara, per deixar constància del canvi de nom, l'any 1987. Es donava el cas que el nom de *Coral Joventut Sardanista* no responia massa a la realitat del moment, i, en la major part de casos, principalment quan anaven a l'estranger, es confonia amb un grup folklòric. Després de debatre entre els seus membres el nom més apropiat, es va acceptar per majoria d'anomenar-se *Polifònica*, ja que era més escaient.

Les grans obres

El Messies de Händel. Si en el camp rocker gairebé eren uns especialistes, els mancava passar pel desert del sofriment i d'un treball més dur, per a consagrar-se com una de les millors corals del país. O es quedaven cofois amb els èxits assolits i tancaven les portes al progrés, o es llançaven a aventures més agosarades. Només hi havia una alternativa: endinsar-se en la música clàssica. El món és dels arriscats. Qui fracassa, qui triomfa. Si la Polifònica no s'hagués jugat la pell en inten-

tar de fer un salt qualitatiu, avui no tindria el prestigi que, per cert, s'ha guanyat a pols.

Ja feia temps que el director, Ramon Noguera, volia emprendre una gran obra, però no havia trobat el moment oportú. I, justament després de la interpretació de l'última òpera rock, es va posar fil a l'agulla i es va elegir el *Messies* de Händel. Tant Ramon Noguera com els cantaires estaven entusiasmats, però a l'ensens eren conscients que apuntaven molt amunt i que calia assegurar una bona interpretació si no volien fer el ridícul. Per això es va demanar a Manuel Cabero, director de reconeguda vàlua, que volgués assumir la responsabilitat de fer-se càrrec de la direcció. Manuel Cabero seguia de prop la Coral i sabia que disposava d'un bon material. Estava convençut que amb un bon treball, se'n sortiria. Quedava un altre punt a resoldre: el nombre de 40 o 50 cantaires no era suficient per cantar amb orquestra, calia ampliar-lo. Llavors, amb molt bon criteri, es va recórrer a excantaires i altres persones lligades al cant coral, per a completar un grup que arribaria a la vuitantena de components.

I es començaren uns assajos esgotadors. Si bé la major part de cantaires sabia solfeig, hi havia un escull important a resoldre: les vocalitzacions, d'alta dificultat tècnica; si no es feien bé, la interpretació seria tan vulgar que faria escapar a córrer el menys exigent dels oients. Els coralistes no havien fet mai el treball tècnic que cal per afrontar obres d'aquest tipus. Aquesta va ser la part més dura dels assajos, però la tasca lenta, pacient i minuciosa del mestre Cabero va aconseguir un resultat satisfactori. Unes cent hores d'as-

Als jardins de ca l'amo de la Colònia Prat s'hi celebren els sopars de germanor amb les corals assistents als Festivals Internacionals de Cant Coral Catalunya Centre, però també són un magnífic marc per immortalitzar els components de la Polifònica, com els de l'any 1991. M. IGLESIAS

Assaig general de l'*Aïda* de Verdi, al Teatre de la Passió d'Olesa, l'octubre de 1958. R. VILADÉS

sajos els cap de setmana, inclosos molts diumenges, i al carrer.

El dia 14 de desembre de 1986 es va estrenar l'Oratori, a Puig-reig, amb el concurs de solistes professionals i d'una orquestra de cambra formada per 25 músics, la major part dels quals eren membres de l'Orquestra Ciutat de Barcelona. Les entrades es van exhaurir i el pavelló era ple a vessar. El nombrós públic vingut d'arreu es va mostrar entusiasmats, i els crítics van reconèixer que tot i ser una coral amateur es podien presentar a tot arreu amb el cap ben alt. Jordi Puntas va fer una críti-

ca de tots els intèrprets de l'obra, al diari *Regió7* del dissabte 20 de desembre de 1986; només en transcriu la part que fa referència a la Coral: «L'actuació de la Coral Joventut sardanista fou molt bona en conjunt. Es mostra en un moment de forma excel·lent i es fa difícil destacar cap corda perquè la característica més palpablement aconseguida fou l'homogeneïtat, tant en el text, com en els diferents timbres, com en l'afinació. L'emissió de la veu, ben col·locada i coberta, va donar una gran claredat expressiva al text i a la

música, la qual cosa beneficia la comprensió d'aquest oratori sagrat. Els petits dubtes que hi hagué en les vocalitzacions del número vint-i-sis «All we like...» o un lleu «décalage» amb l'orquestra en el trenta-tres, «Lift up your heads» són només la mostra de la dificultat de l'obra i de l'esforç que representa la seva traducció íntegra. Deixant de banda la majestuositat i espectacularitat de l'«Al·leluia», un dels números més aconseguits fou el «Surely He hath born...», placat, segur i amb força expressiva» (1)

Jas'havia trencat el gel, ara només calia corregir petits defectes i pro-

curar de cantar millor en cadascuna de les interpretacions programades, a Igualada, Reus, Barcelona, Cervera, Girona i Berga. A Barcelona, l'1 de gener del 87, al Palau de la Música, ple fins a dalt, ja fos pel lloc o per la responsabilitat de cantar davant d'un públic acostumat a sentir les millors orquestres i les millors veus, la Coral va respondre amb un excel·lent. Així ho varen donar a entendre els llargs aplaudiments al final del concert, amb els quals el públic va premiar l'esforç de tots plegats. I així ho reconeixia el crític de música de *La Vanguardia*, Jordi Llovet, que titulava el seu comentari «Más allá del umbral del folklore» i afegia: «Como en su día ya fue el caso de una formación como el Orfeo, hoy podemos decir con admiración que otra formación coral de Cataluña ha traspasado el umbral del folklore para entrar de lleno en el terreno de la Cultura Musical con mayúsculas. Un Coro como el de Puig-reig, cuyos orígenes parecen claros en su propio nombre, «Coral Joventut Sardanista», acaba de ascender, con méritos sobrados, al podio de las formaciones corales con los requisitos propios de la profesionalidad. Su versión de «El Mesías» de Haendel, ofrecida en el Palau de la Música barcelonés el primero de año, nos permite albergar las más claras esperanzas.» (2)

No seriem justos si ens deixéssim al tinter el paper que va representar el mestre Manuel Cabero en la preparació dels cantadors. El mateix Ramon Noguera ha dit en més d'una ocasió que d'ell va aprendre moltes coses que li han servit per aplicar-les als assajos. En Manuel Cabero va fer un esforç considerable per fer entrar al cap

dels vuitanta neòfits la tècnica de les vocalitzacions, veritable trenca-closques de tot director.

S'havia treballat massa, com per deixar al bagul dels records una obra d'aquestes característiques. Per això, per les festes del Nadal següent es varen fer concerts del *Messies* en força localitats de Catalunya. Amb una diferència: la Coral sola, amb menys músics i dirigits per Ramon Noguera.

Aïda. A partir del *Messies*, la interpretació de grans van venir a currua feta. No ens hi podem estendre, però sí, com a mínim, enumerar-les. En Jordi Maluquer, aleshores Director General de Música de la Generalitat de Catalunya, va proposar de posar en escena l'òpera *Aïda* de Verdi, al Teatre de la Passió d'Olesa, juntament amb el Cor dels Amics de l'òpera de Sabadell, la Coral Olesa de la Passió, l'Orquestra Simfònica del Vallès i solistes professionals. Es va acceptar el repte, tot i que era un canvi molt brusc, passar d'un oratori a una òpera. Els va dirigir Javier Pérez Batista, mestre assistent musical de l'orquestra del Liceu. Es va representar el 21 i 23 d'octubre de 1988, i públic i actors en van quedar prou contents.

Requiem de Mozart. El 23 d'abril de 1989 es va estrenar a Puig-reig el *Requiem*, KV 626, de Mozart, amb l'Orquestra Simfònica del Vallès, sota la direcció d'Albert Argudo.

Sarsuela. L'Orquestra Ciutat de Barcelona va convidar la Polifònica a cantar, acompanyats per ells i per solistes professionals, temes de diverses sarsueles, dirigits per Albert Argudo, al Palau de la Música de Barcelona, el 15 i 27 de juliol de 1990. El públic del Palau va respondre com sempre, i aplaudiren amb entusiasme quan, per cloure el concert, orquestra i coral interpretaren la *Santa Espina*.

La Creació. Novament, sota la direcció d'Albert Argudo, la Polifònica, la Simfònica del Vallès i solistes professionals, el dia 5 d'abril de 1992, van presentar al Teatre Conservatori de Manresa l'oratori *La Creació*, de Joseph Haydn.

Cristóbal Colón. Encara, aquest mateix any, el 27 de juliol, dintre de la Programació Olímpica I, la

Polifònica va cantar, en concert i en el Gran Teatre del Liceu, una selecció de l'òpera *Cristóbal Colón*, de Lleonard Balada, amb l'orquestra d'aquesta entitat, dirigits pel director titular Uwe Mund.

L'experiència de cantar al Liceu per primera vegada va ser força positiva, tot i que aquesta opereta, només cantada, no pot entusiasmar gaire ningú.

Cantata de la Terra. Dintre dels actes que es van organitzar durant l'any 1993 per celebrar el 25è aniversari de la Polifònica, es va estrenar el dia 16 d'octubre, al pavelló d'esports de Puig-reig, la *Cantata de la Terra*, escrita expressament per commemorar aquesta efemèride, amb lletra de Joaquim Puig i música de Joan Albert Amargós. Es va fer càrrec de la direcció el puig-regenc Josep Pons i Viladomat, amb l'Orquestra Ciutat de Barcelona i els solistes M. Carme Oliveras, Montserrat García, Florenci Puig i Lluís Ramon Sales.

Novena simfonia. En la presentació de l'Orquestra Ciutat de Barce-

lona i Nacional de Catalunya, efectuada l'octubre de 1994 al Palau Nacional de Montjuïc, l'Orfeó Català, el Cor Madrigal i la Polifònica van oferir la *Novena Simfonia* de Beethoven, només per als convidats, malgrat que es va retransmetre en directe per TV3.

Vint-i-cinquè aniversari

Per fer remembrança dels vint-i-cinc anys de vida, la Polifònica va tirar la casa per la finestra: concerts, conferències, edició del llibre *La Polifònica*, dinar de germanor, etc., amb un pressupost de 14 milions de pessetes.

Ja hem parlat de la *Cantata de la Terra*; aquell acte va ser el tro gros, però durant l'any 1993 se'n van fer d'altres. El dia 3 de gener, Puig-reig es va vestir de gala i, a l'església parroquial, la Polifònica va interpretar una selecció del la *Creació* de Haydn, amb orquestra de cambra composta majoritàriament per membres de l'Orquestra Ciutat de Barcelona i alguns músics de la comarca, amb solistes de la Coral i dirigits per Ramon Noguera. Una

Societat Coral la Unió, conduïda per Mateu Cardona i Joan Serra. Puig-reig va vibrar amb les seves corals, ja que, segurament, mai no s'havia fet un concert que les inclogués totes. No sé si trobaríem gaires pobles amb una demografia similar a la de Puig-reig, que pogués presentar quatre corals en actiu. És una mostra que el cant en aquesta població no és cosa d'un dia.

El 14 de març, els solistes de la coral, Carme Oliveras, Montserrat García, Florenci Puig i Lluís Ramon Sales, acompanyats al piano ens van oferir una selecció del seu repertori. El 18 d'abril, un altre concert de la Polifònica amb la Principal de la Bisbal, i el 16 de maig, Trobada de Corals Bages-Berguedà. El 27 de juny, un dinar de germanor amb tots els excantaires va segellar aquest cicle de celebracions.

Repertori

El repertori de la Polifònica és tan extens que aquí no en podem fer una relació. Ja hem parlat de les obres més importants; només cal afegir-hi que el seu bagatge aplega

Requiem de Mozart al Teatre Municipal de Berga, el 24 de març de 1991. T. SALES

tirallonga de cançons de Nadal i l'*Al·leluia* de Händel, junt amb els excantaires que hi van voler participar, van cloure el concert. Cor i públic es van acomiadar amb el *Cant dels adeus*.

Lacte més emotiu, més familiar i íntim, la Polifònica el va voler celebrar amb totes les corals del poble. El dia 17 de gener, també a l'església parroquial va tenir lloc un gran concert anomenat *Puig-reig canta*, amb la intervenció de la Coral Infantil Cors Alegres, dirigida per Mn. Josep Solà, el Cor parroquial, a càrrec d'en Ramon Noguera, i la

obres des del Renaixement fins al segle XX, passant per música popular, clàssica, contemporània i lleugera. Es pot dir que gairebé han tocat tots els estils, tant de música religiosa com profana. En el camp del nostre folklore, s'han distingit per la interpretació perfecta de les sardanes, ja sigui amb cobla o sense. No en va, provenen d'una colla sardanista. Afegim-hi com a importants els últims musicals: *Show Boat*, més conegut per *Flor de Cotó*, estrenat a Puig-reig l'1 de maig de 1993, i *Cats*, representat a la mateixa localitat el 5 de desembre de 1998.

El director

Ramon Noguera i Subirà va néixer a Puig-reig l'any 1937. Als set anys, va entrar a l'Escolania Parroquial i, després de canviar la veu, a l'Schola Cantorum i a la Societat Coral La Unió, de Puig-reig.

Com a director de cor, comença la seva tasca el 1969, un any després de la fundació de la Coral Joventut Sardanista. Un xic de solfeig que va fer amb Mn. Andreu Planas, capellà de Cal Prat, era tot el bagatge musical que posseïa a l'hora de responsabilitzar-se de la direcció. Tot seguit, aquest mateix any, ja va assistir a un curs de direcció coral i tècnica vocal amb en Lluís Virgili.

La seva passió per la música coral i l'instint nat de superació que ha demostrat al llarg del seu currículum l'ha portat a tenir un constant contacte amb mestres com Lluís Virgili i Manuel Cabero, assistint a les seves classes i estudiant pel seu compte, ja que la seva formació bàsica ha estat autodidacta. No és estrany, doncs, que de bon principi s'atrevis a compondre i a fer nombrosos arranjaments. A través dels directors de les corals que han participat en els Festivals Internacionals de Cant Coral Catalunya Centre, ha conegut noves tècniques, les quals ha procurat d'introduir en els assajos, amb molt bons resultats. Des de fa molts anys que té el suport incondicional del pianista Josep M. Conangla, de qui rep un bon assessorament tècnic i de repertori. En Noguera reconeix que en ell hi té un gran puntal.

Arran de la bona experiència que va ser el *Messies* de Händel, i amb la perspectiva d'interpretar altres grans obres, va creure que havia arribat l'hora de posar-se al dia i

La majoria d'obres, si és possible, s'estrenen a Puig-reig. *Flor de Cotó* fou presentada al pavelló d'esports, l'1 de maig de 1993. M. IGLESIAS

Des del 1969, Ramon Noguera i Subirà és el director de la Polifònica. A. ÀMBIT

XVII Festivals Internacionals de Cant Coral Catalunya Centre. Ara ja són una tradició tan arrelada que, si s'enstronqués la seva continuïtat, Puig-reig els trobaria a faltar. M. IGLESIAS

completar la formació musical que li mancava. Durant un temps va homologar progressivament els cursos de solfeig al Conservatori Municipal de Música de Barcelona, i va estudiar harmonia, contrapunt i formes musicals amb Manuel Oltra.

En els últims anys ha dirigit diferents *ateliers* aquí i a França, ha participat en Aplecs i Caps de Setmana Cantant, i, si no assisteix a més, és perquè els compromisos que té amb la Coral no li ho permeten.

Durant deu anys, del 1988 al 1998, va ser professor de Tècnica vocal i Conjunt coral a l'Escola Municipal de Música de Berga. En aquesta escola, a part de les classes, va reconvertir la Coral Els Borinots, provinent de la Coral Infantil Xirics i que ja havia iniciat Queralta Roca, en Coral de l'Escola Municipal de Música, les actuacions de la qual sempre han estat de gran qualitat.

Per acabar, cal dir que la Polifònica és inconcebible sense el seu director. Sincerament, crec que la tasca que hi ha desenvolupat el Ramon és exemplar i digna d'admiració. Sempre constant -fins hi tot

en hores baixes-, lluitador, esmerçant-hi hores i més hores, exigint-se ell mateix i exigint el màxim esforç als components de la Coral. És una mostra prou evident que, amb treball i tenacitat, es pot arribar molt amunt, sempre que hom posseeixi un mínim de qualitats, és clar.

Festivals Internacionals de Cant Coral Catalunya Centre

Va ser una gran idea -arriscada, si voleu-, de portar a casa nostra corals d'arreu del món. Era una forma de comprovar directament en quins nivells es movien els cors amateurs, especialment els europeus. Però els qui vam descobrir van ser els nostres llunyans filipins.

Tot va començar a engrescar-se quan la Coral Joventut Sardanista va prendre part en un festival a la ciutat txecoslovaca de Jihlava, on només participaven tres o quatre corals. Varen comprovar que no calia embolicar-se amb un nombre elevat de corals per muntar una setmana de cant coral. N'hi havia prou que els participants tinguessin un bon nivell.

Amb tot, Puig-reig no podia donar acolliment a quatre corals durant una setmana, i per això es va contactar amb en Francesc Vila, aleshores director de la Capella de Música Burés de Castellbell i el Vilar, amb la proposta d'organitzar junts aquests festivals i així poder-se repartir els cantaires. La idea va ser molt ben acollida, i el setembre de 1980 ja es va organitzar, conjuntament, el primer Festival.

Normalment, hi participen tres o quatre corals estrangeres, dues corals catalanes i les organitzadores.

Els anys que el nombre de components de les corals assistents era més gran, ha calgut demanar ajut a les corals veïnes per allotjar-les. Han col·laborat en aquest sentit la Coral Santa Maria d'Avià, l'Orfeó Berguedà, la Coral de l'Escola de Música de Berga i la Coral Escriny de Santpedor.

El Festival consta de concerts individuals de les corals i d'un concert de cloenda, a cada una de les poblacions anfitriones l'últim dia, en els quals participen totes les corals, que aprofiten l'estada a casa nostra per fer concerts a altres poblacions de Catalunya i excursions als llocs més emblemàtics.

El Festival pretén tenir un caire de cordialitat i prefereix que prevalgui la germanor a la rigorositat, sense deixar de banda la qualitat musical. Al llarg d'aquests anys, Puig-reig i la comarca han pogut gaudir de corals molt prestigioses de Filipines, Rússia, Veneçuela, Txèquia, Eslovàquia, Itàlia, Polònia, Iugoslàvia, Suïssa, Argentina, Brasil, Israel, Finlàndia, Portugal, Senegal, Holanda, Colòmbia, Letònia, Ucraïna, Estats Units, Mèxic, Xipre, etc.

Els viatges

No ens podem allargar gaire més; solament volem recordar que els viatges a l'estranger formen una part important de la història de la Polifònica. La majoria de viatges s'han organitzat a través d'intercanvis amb corals dels països visitats, la qual cosa abarateix molt les despeses, si bé, per altra banda, han de compensar el manteniment gratuït a canvi de concerts. Això comporta un esforç considerable, car, per altra banda, s'ha d'emprar el temps per conèixer el país i la seva gent, no per descansar.

Deu ser una de les corals catalanes que més vegades ha portat la nostra cultura arreu del món.

Epíleg

Com en tots els àmbits de la vida, no és igual mirar-se les coses des de fora que des de dintre. És ben diferent veure la Patum des d'un balcó que ser-ne protagonista al mig de la plaça, masegat, cremat i transportat per aquelles melodies tan encomanadis-

ses, enmig d'una pinya humana embogida per la màgia que s'hi respira.

Amb la Polifònica passa bon tros del mateix. Els de fora n'admiren la seva qualitat i fruïm del seu espectacle, com a cosa normal, com si fos una flor enmig del desert que ha sorgit per art d'encantament. La Polifònica no és el fruit de la casualitat, sinó d'un intens treball, d'hores i hores d'assaig, de sacrificar el descans setmanal, les hores de lleure ben legítimes, i a vegades la família i tot, amb l'única finalitat de gaudir i fer gaudir a través del cant amb la màxima qualitat possible.

No voldria acabar sense fer esment d'un altre fet que no ha passat desapercbut, però que també el donem com a normal. Em refereixo a la joventut dels seus components. La majoria de corals del nostre país estan formades per homes i dones de mitjana edat tirant amunt. En canvi, la Polifònica sempre ha estat formada, sobretot, per joves. Alguns s'hi han quedat, però la majoria,

després de cantar-hi uns anys l'han deixat per raons familiars, de treball o de cansament. Però immediatament n'han entrat de nous. Mai no han mancat cantaires i, malgrat la renovació quasi constant, la qualitat no se n'ha ressentit. Però si el jovent hi ha estat sempre present, tenen tant o més mèrit els membres que hi són dels del primer dia o des dels primers anys i els joves que hi varen entrar els anys 80 i s'han convertit ja en veterans. Aquest grup estable és el que aguanta la Polifònica i ha fet possible la seva continuïtat, a més de carregar-se al damunt la tasca de tibar el carro i de repartir-se les responsabilitats.

Abans d'acabar esmentem, ni que sigui de passada, les altres corals de Puig-reig. La més antiga, Societat Coral la Unió, fou fundada el maig de 1927, avui convertida en cor mixt... Durant trenta anys la dirigí Mateu Cardona, i, des del 1991, Joan Serra.

L'any 70, una colla d'infants van solemnitzar la litúrgia de Setmana

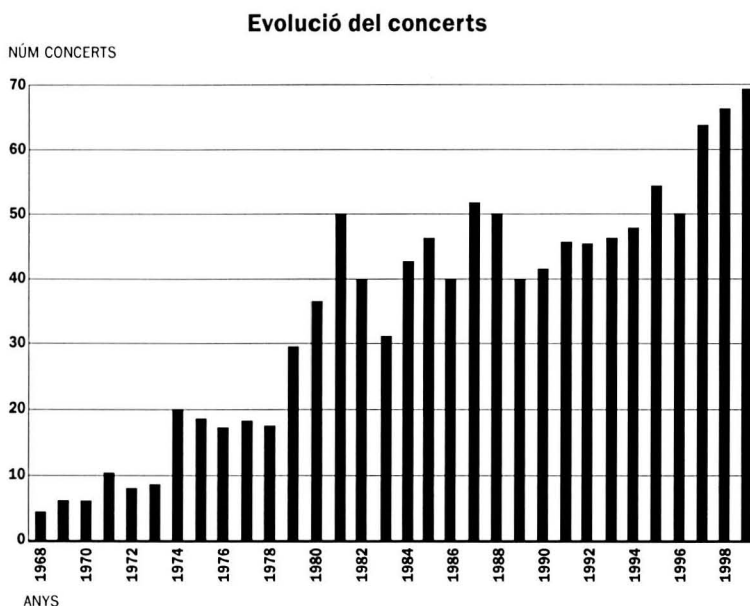
Santa, els quals, després van continuar cantant. Així, el 1973 es constitueix la Coral Infantil Cors Alegrès, dirigida per Mn. Josep Solà. Llàstima que no facin més concerts, ja que la seva qualitat és prou alta.

Un grup d'homes i dones, com Cor Parroquial, canten en les misses de les festes més senyalades de l'any, sota la batuta de Ramon Noguera.

Fem vots perquè durant molts anys, uns i altres, els tinguem entre nosaltres i puguem fruit de la seva música.

Enregistraments

- Igualada, Ciutat Pubilla de la Sardana-1974 (disc)
- Cants de catalunya-1974 (casset)
- Agermanats-1975 (casset)
- Jesus Christ Superstar-1978 (casset)
- Godspell-1979 (casset)
- Déu vos guard-1981 (dis/casset)
- Pessebre de Pau Casals-1985 (casset)
- Sardanes de l'Alt Berguedà-1987 (disc/casset)
- Flama Senyera-1987 (casset)
- Sardanes del Berguedà-1988 (disc/casset)
- El Messies de Händel-1988 (2 casset)
- Sardanes corals-1989 (disc/casset)
- Sardanes del Bages-1989 (disc/casset)
- Josep Carreras canta a Catalunya-1990 (disc-casset)
- Sardanes a Girona-1990 (disc-casset)
- Bestiari-1990 (CD/ casset)
- Temps d'Estiu-1991 (casset)
- Homenatge a Enric Morera-1992 (disc)
- Sardanes d'Or-1992 (CD)
- Goig de la Mare de Déu del Bisbat de Solsona-1993 (CD)
- Cançons de Nadal-1997 (CD)
- Música Religiosa-1998 (CD)
- Nadal en el món-1999 (CD)

L'any 1986, el Coro Normalista de Puebla (Mèxic) va participar en els Festivals de Puig-reig, convidats per la Polifònica, la qual els tornà la visita l'agost de 1988. Instantània d'una vista a les piràmides de Cholula. R. VILADÉS

Si haguéssim d'enumerar tots els concerts de la Polifònica ompliríem uns quants fulls més. Aquí els teniu comprimits en aquest gràfic, i a més podeu comprovar-ne la progressió.

SILVIA GENÍS

Notes

1. Jordi Puntas, «Un "Messies" amb el segell inconfusible de M. Cabero», Manresa, Regió 7, 20 de desembre de 1986, p. 23.
2. Jordi Llobet, «Más allá del umbral del folklore», Barcelona, La Vanguardia, 4 de gener de 1987, p.

Bibliografia

- PUIG, Quim, «Vint anys de la "Polifònica de Puig-reig", Berga, 1989, L'EROL, núm. 27, p. 35-37.
- SERRA, Rosa i VILADÉS, Ramon, La Polifònica de Puig-reig, Berga, 1993.

Ramon Viladés Llorens